

qlife

ZNANOST I UMJETNOST LIDERSTVA

Promjena svjetonazora

No. 3 / Vol. 1 / Ljeto 2009.

qLife

No. 3 / Vol. 1 / Ljeto 2009.
ISSN 1846-9590

Izdavači: Cotrugli BS, Quantum2I.net

Za izdavača: Marko Lučić / **Upravni odbor:** Ana Jergović (Cotrugli BS), Marko Kučić (Cotrugli BS), Marko Lučić (Quantum2I.net), Miljenko Cimeša (SoL Hrvatska) / **Uredivački odbor:** Lara Jelenc (Ekonomski fakultet Rijeka), Marc Luyckx Ghisi (Cotrugli BS), Marko Lučić, (Quantum2I.net), Mike George (Cotrugli BS), Miljenko Cimeša (SoL Hrvatska), Nataša Rupčić (Ekonomski fakultet Rijeka), Peter Brew (Cotrugli BS), Verna Alee (Cotrugli BS) / **Ilustracije:** Tomislav Ćurković / **Grafički dizajn:** Krepelnik Graftwerk / **Prijevod:** Inceatus / **Lektura:** Sanjin Lukarić / **Tisak:** Printera Grupa / **Marketing i prodaja:** qLife@cotrugli.eu +385.1.3667.244 +385.99.209.2002

Partneri:

 Emerald ManagementFirst

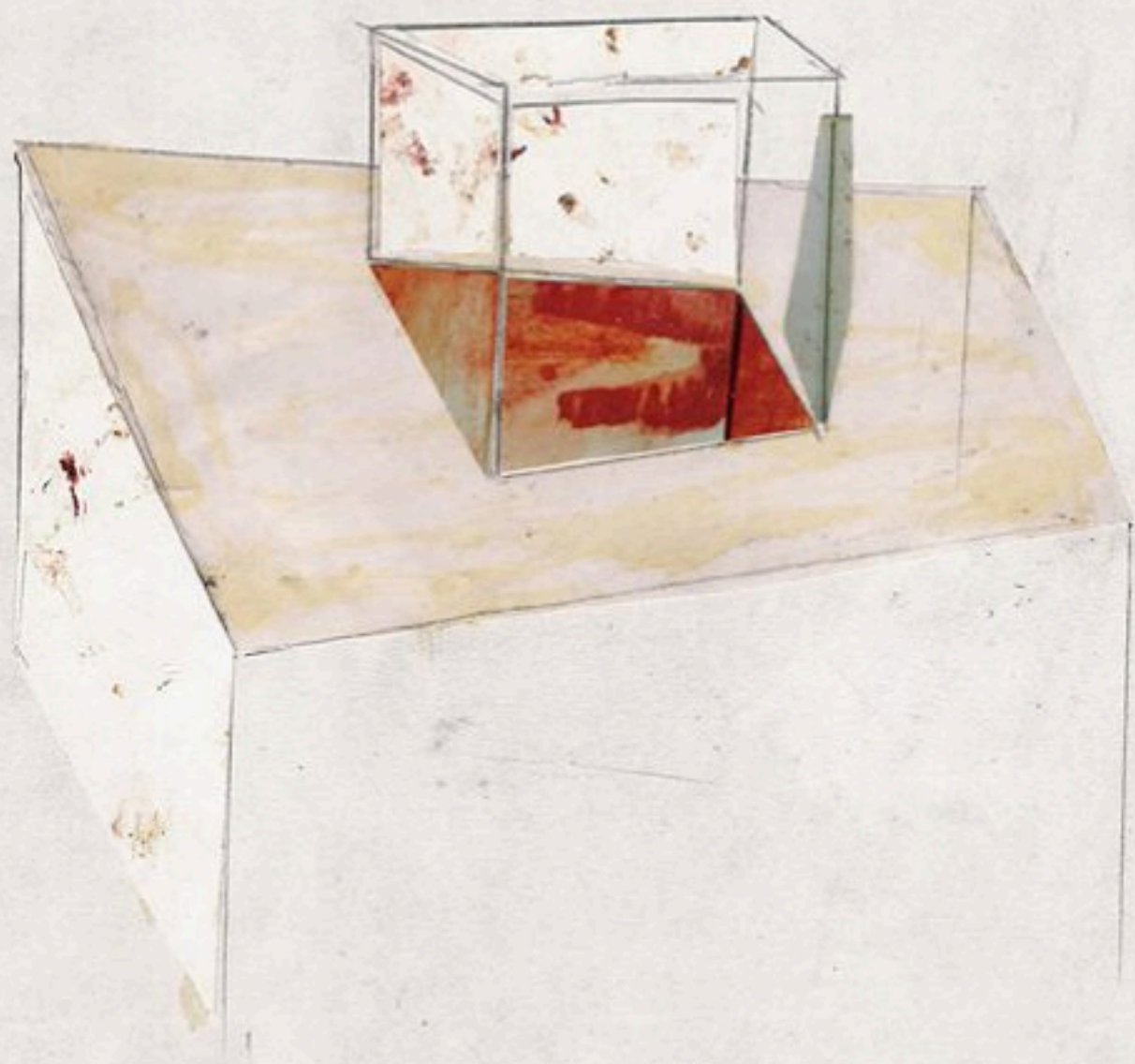
 JOSSEY-BASS™
An Imprint of WILEY

PEGASUS
COMMUNICATIONS

 SoL
society for
organizational learning

 WORLD BUSINESS ACADEMY
Taking responsibility for the world.

Rijeka, Srpanj 2009.

- 69 -

T. 02

5

Tema broja: Promjena svjetonazora

Marko Lučić

9

Modeliranje novog poslovnog svjetonazora

Rinaldo S. Brutoco

Tijekom proteklih pedeset godina, hijerarhijski model poslovnog poduzeća, utemeljen u praksi i poslovnim školama toga vremena, veoma je uspješno podržavao eksplozivni rast materijalnog bogatstva u industrijaliziranom svijetu. No, stvarao je i mnoge neželjene posljedice koje danas dovode u opasnost cjelokupan život na planeti.

15

Što predstavlja novi svjetonazor u poslovanju?

Michael Ray

Osjećate li da se u poslovnom svijetu događa duboka promjena, a niste sasvim sigurni što se zapravo dešava; vjerujete li duboko da biste trebali naučiti nove metode liderstva, izražavanja i održavanja vrednota, kako biti kreativan i njegovati zajedništvo, tada svakako pročitajte tekst autora Michaela Raya.

37

Slom starog svjetonazora

W. Harman

Autor teksta, "otac" novog svjetonazora u biznisu, opsežno i pronicljivo izlaže obilježja stare zapadnjačke paradigme.

51

Intervju: Mike George

Dragan Salarić

U opuštenom razgovoru Mike George, predavač liderstva i osobnog razvoja na COTRUGLI Business School, iznosi svoja promišljanja o obilježjima trenutne krize, podsvesnim mehanizmima koji ju potiču te uloji lidera u stvaranju novog svijeta.

63

Izgradnja zajednice: ključna disciplina liderstva

Kazimierz Gozdz

Ako su novi svjetonazor i njemu pripadajuća poslovna praksa toliko prikladni za izazove današnjice, zašto se lideri susreću s tolikim poteškoćama u njihovoj provedbi? Autor u tekstu, na temelju višegodišnjeg iskustva, nudi neke odgovore na ova pitanja.

79

Organizacija koja uči: Umjetnost i praksa

Peter M. Senge

Što je to "organizacija koja uči"? Prema autoru, riječ je o kontinuiranom stvaranju i usavršavanju sposobnosti, o zajednici ljudskih bića koji aktivno i kreativno surađuju, imajući pri tome uvijek na umu "pet disciplina" koje im omogućavaju prevladavanje klasičnih "nesposobnosti učenja".

101

Sustavni uvid u novi svjetonazor

Fritjof Capra

U tekstu nam autor, međunarodno priznati fizičar, kibernetičar i publicist, prenosi svoju viziju starog svjetonazora, obilježenog pogrešnim znanstvenim uvjerenjima, manipulativnom "racionalnošću" i materijalističkom pohlepom, i svoju viziju novog, "holističkog" svjetonazora utemeljenog na dubokoj ekološkoj svijesti.

Uvodnik

Promjena svjetonazora

Marko Lučić

P oštovani čitatelji, pred Vama je treći broj stručnog časopisa *qLife*, koji se ovom prilikom bavi "promjenom svjetonazora". U posljednje vrijeme na stručnim skupovima i u javnim medijima često nailazimo na taj pojam, pa nas se tako upozorava na "nužnost promjene svjetonazora u društvu i gospodarstvu, ako želimo da se išta promijeni". Još je davne 2002. godine Vlada Republike Hrvatske izradila strategiju razvitka pod nazivom *Hrvatska u 21. stoljeću* koja je trebala pružiti viziju razvitka hrvatskog društva i gospodarstva na početku novog milenija. U tom doista značajnom dokumentu ugledni stručnjaci naglašavaju kako, citiram: "...ipak, *promjena svjetonazora* je najvažnija od svega, jer sve naše strategije i svi naši projekti neće imati učinka ukoliko se on ne promijeni... Promjena *mind-seta*, koja u najširem kontekstu čini socio-kulturni kapital ove zemlje, problem je kojeg nije moguće prenaslušati." (dr. sc. Željko Lovrinčević, Ekonomski Institut u Zagrebu, koordinator projekta).

Svjetonazor je, najšire shvaćeno, pogled na svijet, mentalni model, skup predodžbi koji određuje na koji način pojedinac interpretira svijet oko sebe; na koji način odgovara na ključna filozofska, religijska i etička pitanja; određuje što je važno, a što nije važno u našim životima. Metaforički ga možemo usporediti s "kompjuterskim programom" naše podsvijesti koji određuje da mislimo to što mislimo pa zatim činimo to što činimo. Odnosi se na skrivene fundamentalne pretpostavke o načinu funkcioniranja svijeta koje uglavnom ne preispitujemo, koje su nam "normalne", iako u nekom drugom povijesnom razdoblju one uopće nisu bile "normalne", već potpuno sulude.

Novi svjetonazor se prvo pojavljuje u znanosti, obično fizici, da bi se zatim polako proširio na sva područja ljudskog života, pa tako i na gospodarstvo. Lideri i menadžeri u

organizacijama svoje odluke ne donose u nekom imaginarnom vakuumu, već na temeljima *operativnog svjetonazora*, često posve nesvjesno, što navedenoj kategoriji, kako je i potvrđeno u *Strategiji razvoja Hrvatske*, daje ogromni značaj. Ako se percepcija stvarnosti, filozofija u pozadini svih naših aktivnosti ne promijeni, tada ćemo uvijek, baš uvijek, proizvoditi iste, neželjene rezultate.

Dakle, ako lideri i menadžeri, prije svega u politici i gospodarstvu, nastave funkcionirati "po starom", prevladavajućem mehanicističkom svjetonazoru stvorenom u Europi 17. stoljeća, nezasićena težnja za profitom i rastom i dalje će uzrokovati neizrecivu štetu planeti i ljudima koji na njoj žive. Iako nam je takvo stanje svijesti omogućilo gotovo nevjerovatan materijalistički napredak, uslijed suženog fokusa interesa sa sobom je donijelo i brojne nenamjeravane ali zato veoma negativne učinke kao što su npr. enorman jaz između bogatih i siromašnih, glad, ratovi, terorizam, zagađivanje prirodnog okoliša i posvemašnja prijetnja opstanku svekolikog života na Zemlji.

S druge strane novi, *organsko-bolistički svjetonazor* nastao na temeljima suvremene kvantne fizike, na svijet gleda kao na čistu energiju, cjelinu s beskonačnim brojem prisno povezanih i stalno promjenjivih entiteta, u kojem unutarnje iskustvo pojedinca, koje uključuje intuiciju, emocije, kreativnost i duh, ima mnogo veći značaj od informacija prikupljenih fizičkim osjetilima.

U kontekstu svakodnevnog biznisa to znači da naglasak prelazi na kategorije kao što su *povezanost, cjelovitost, kreativnost, suosjećanje i intuicija*. Lideri nove paradigme stoga radije uvažavaju unutrašnju mudrost i autentičnost ljudi nego vanjske impersonalne snage, a odluke donose iz dubine unutarnje svijesti, povezane sa sviješću drugih ljudi i prirode, budući da znaju kako je *sve Jedno* i kako je sav živući svijet povezan. Upravo zbog toga, prihvaćanjem poduzetničkog duha, izvornih poriva i vjere da se, usprkos "objektivnim činjenicama", ipak krene u nekom smjeru, stvaraju nove temelje napretka.

Lideri nove paradigme osjećaju da su ljubav, znanost, sreća, umjetnost, zadovoljstvo, filozofija, sport, kvalitetni odnosi, sloboda, obitelj, kultura, duhovni rast i prijatelji mnogo važniji nego "konkurentnost poduzeća". A onda, u kopernikanskom obratu, kada naposljetku prihvate ovu istinu, "konkurentnost poduzeća" pod njihovim se vodstvom uzdiže na posve nove razine.

Ugodno čitanje!

Marko Lučić, Quantum21.net
urednik i član uprave

Simpa
članovi
bez ugovora

Poslovna klapa

Flex Team s dodatnim Simpa članovima

Postanite korisnik Flex Team tarifnih paketa te, ukoliko vaše poslovanje zahtijeva povećanje tima, jednostavno ga proširite dodatnim Simpa članovima bez ikakvih ugovornih obveza.

Više o ponudi na www.t-mobile.hr

Živjeti zajedno

Nokia E71

498 kn

Za mobilne u FT 1000

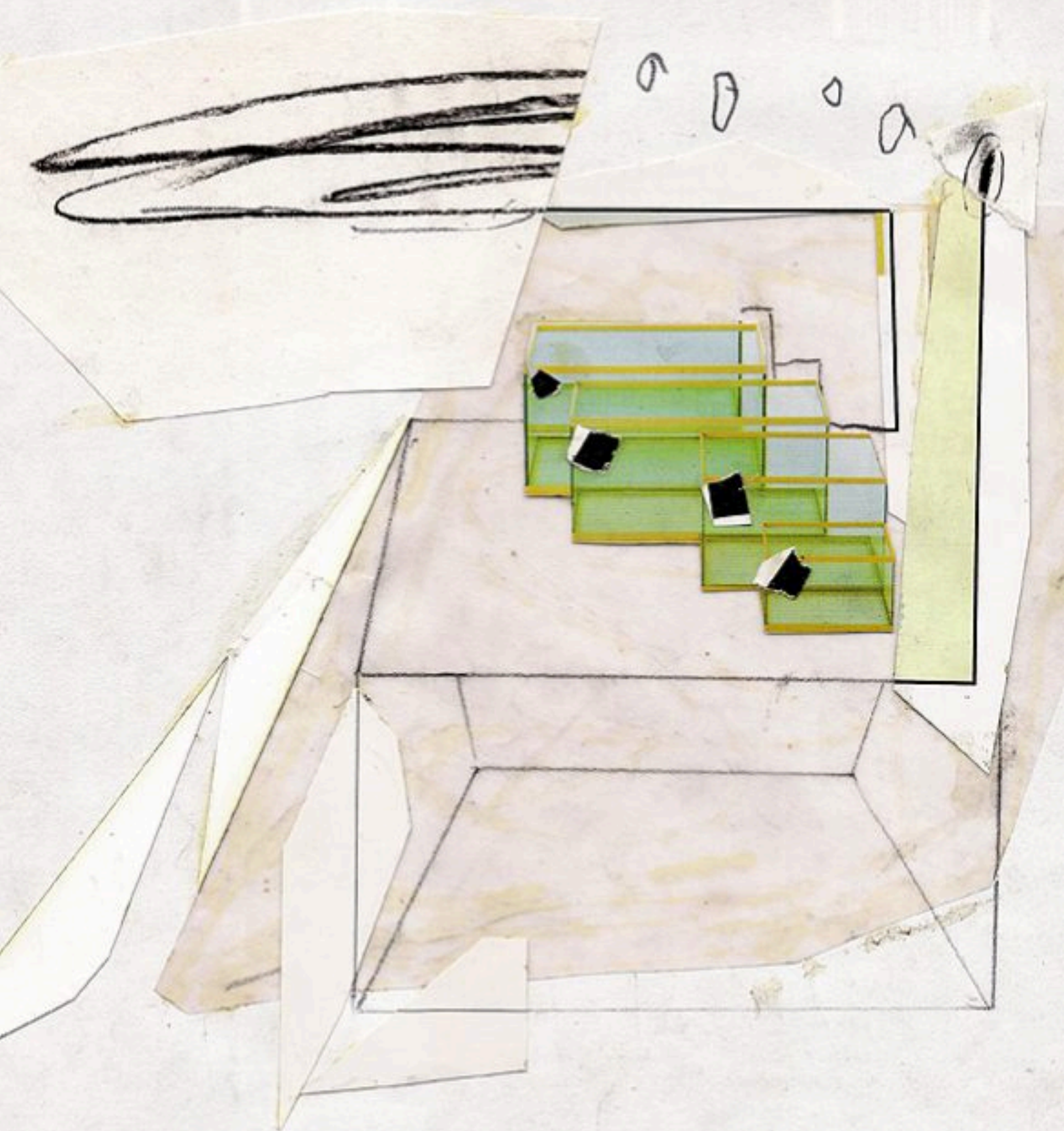
Samsung B2100

298 kn

Za Simpa člana

T-Mobile

Modeliranje novog poslovnog svjetonazora

Rinaldo S. Brutoco

Na pitanje kako uspijeva iz hladnog, beživotnog mramora isklesati tako čudesno tople ljudske likove, Michelangelo Buonarroti je odgovorio da on zapravo ništa ne radi "iz mramora", već je znatiželjnicima otkrio kako bi se prije moglo reći da se njegova tehnika sastoji u "uklanjanju viškova krhotina" s gotove forme koja se već nalazi u mramornom bloku. Njegov se zadatak tako sastojao u *oslobađanju* forme iz okova mramornog bloka, prije negoli u urezivanju apstraktnih ideja u kamen. Isti je i cilj stručne zajednice danas: oslobađanje iz mramornih okova tradicionalne poslovne prakse onih formi koje će osnažiti ljudsku zajednicu i potaknuti stvaranje održivog globalnog gospodarstva.

Tijekom proteklih pedeset godina, od završetka Drugog svjetskog rata, hijerarhijski model poslovnog poduzeća, utemeljen širom svijeta u poslovnim školama i praksi toga vremena, pokazao se veoma uspješnim u podržavanju eksplozivnog rasta materijalnog bogatstva industrijaliziranog svijeta. Je li takav sustav bio idealan za svoje vrijeme, ili čak i poželjan, predmet je mnogih debata koje ne treba otvarati na ovome mjestu. Bez obzira na njegove dobre ili loše strane, nesporno je da više ne možemo nastaviti istim putem. Štoviše, koristiti se istim poslovnim modelom doslovce bi bio samoubilački potez, što se jasno može razabrati iz činjenice da njegova trenutna primjena uništava našu planetu. Kao posljedica industrijskog i tehnološkog razvoja, hrana više nije prikladna za jelo, voda nije prikladna za piće, zrak više nije pogodan za udisanje, a sada se više ne možemo niti sigurno izložiti suncu. Povijesno gledano, poslovni je svijet okrivljen za opisano stanje. Stoga se stručna javnost mora odmaknuti od "okrivljavanja" kako bi pronašla odgovore i stvorila viziju novoga.

Svi mi, članovi *World Business Academy*, vjerujemo kako je biznis jedina društvena institucija sposobna ponuditi rješenja za izazove s kojima se danas suočavamo. Također smo uvjereni kako se ta sposobnost biznisa u rješavanju opasnih izazova transformira u *odgovornost* poslovnih ljudi da prihvate ulogu skrbnika društvene zajednice, te da zatim u skladu s time i djeluju.

Kao što je i navedeno u premisama *WBA*, institucija biznisa je pokretačka snaga modernog društva koja će zasigurno odigrati ključnu ulogu u formiranju budućnosti svijeta. Iako mnogi ljudi sumnjaju u postavku da je povijesna svrha biznisa služenje općem dobru, vrlo mali broj njih osporava ogromnu moć i snagu kojom poslovne institucije širom svijeta raspolažu. Svjesni smo da su poslovni lideri uključeni u snažnu i neformalnu svjetsku ekonomsku mrežu; da posebni izazovi i nagrade u svijet biznisa stalno privlače kompetentne i inovativne pojedince; da su poslovne organizacije posebno prilagodljive i fleksibilne; te da dugoročna uspješnost biznisa u konačnici ovisi o učinkovitoj uporabi resursa za dobrobit zajednice kojoj biznis na kraju služi, sve kako bi ta ista zajednica nastavila koristiti dobra i usluge koje joj on nudi. Očito je kako poslovni svijet posjeduje sposobnost da odigra ulogu inovativnog lidera u stvaranju pozitivne i održive budućnosti.

U industrijskom svijetu većina pojedinaca provede svoj životni vijek unutar poslovnih organizacija. Posao je mjesto na kojem svi mi ostvarujemo većinu svojih dnevnih kontakata s drugim ljudima. Propuste obrazovnog sustava također rješava biznis - kada se dogodi da naša djeca nisu primjereno educirana za potrebe radnog mjesta, biznis se pobrine za trening. Pored toga, našu kreativnu energiju uglavnom kanaliziramo kroz posao, kroz njega i u njemu oblikujemo odnose koji u najvećoj mjeri utječu na naše svakodnevno ponašanje. Pomalo bi bilo ludo kada ne bismo uvidjeli ulogu koju biznis može i mora imati u razvoju ljudskih bića, sve do doseganja njihovih najviših potencijala. U skladu s vizijom *WBA*, mnogi će lideri uskoro uvidjeti primarnu ulogu poslovnog konteksta kao inkubatora ljudskog duha, prije nego tvornice za puku proizvodnju materijalnih dobara i usluga.

No zašto bi biznis, sa svom svojom enormnom snagom i mogućnostima, preferirao razvoj humanosti nad kratkoročnim profitom? Jedan od odgovora je ponudio Edmund Burke, esejist osamnaestog stoljeća, kada je napisao: "Sve što je potrebno za trijumf zla jesu dobri ljudi koji ništa ne poduzimaju."

Drugi je odgovor u većoj mjeri povezan s fundamentima biznisa. Još od samih početaka poljoprivredne proizvodnje, kada su trgovci pružali vrijednu uslugu razmjene viškova proizvedenih poljoprivrednih dobara u nekoj regiji za druge, poljoprivredne ili obrtničke proizvode, *služenje zajednici* je bila ključna *svrha* poslovanja. Zbog toga su uvijek najviše prosperirali oni subjekti koji su se potpuno posvetili služenju društvu, budući da su se na taj način uskladili s temeljnom svrhom biznisa, za razliku od onih koji su tu istu zajednicu iskorištavali. U sadašnjem trenutku ljudske povijesti, poslovni svijet može kvalitetnije služiti globalnoj zajednici nego bilo koja druga institucija ljudskog društva.

UPGRADE YOUR KNOWLEDGE

“COTRUGLI Business School greatly contributes to the internalization of all business segments.

UPGRADE your **KNOWLEDGE** by learning from distinguished international lecturers and proactive participants, who serve as the program's best reference.”

Jyoti Gupta , PhD
ESP – EAP, Lecturer

UPGRADE NOW!

+385 1 3706 270

www.cotrugli.eu/emba
admissions@cotrugli.eu

COTRUGLI Accredited by
BUSINESS SCHOOL Association
of MBAs

MBA

EMBA

CEMBA

q21

Quantum21.net
Znanost i umjetnost liderstva

PORTAL ZA NOVE LIDERE

Mudre poruke vodećih
svjetskih stručnjaka:

**Peter M. Senge,
Margaret J. Wheatley,
C.O. Scharmer,
Rosabeth Moss Kanter**

i mnogih drugih...

www.quantum21.net
www.cotrugli.eu

